

ת"פ 66310/07/17 - מדינת ישראל נגד אחמד בריה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 66310-07-17 מדינת ישראל נ' בריה

בפני כבוד השופטת רונית בש
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

אחמד בריה

גזר דין

1. הנאשם הורשע בתיק זה, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום שתוקן, במסגרת של הסדר טיעון, וזאת בביצוע עבירה של נשיאת נשק שלא כדין, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). כאן אציין כי מעבר לתיקונו של כתב האישום ולהסכמה להפניית הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן שלא יחייב את הצדדים, לא גובשה הסכמה בתיק זה לעניין העונש. עם זאת, הוסכם בין הצדדים כי המאשימה לא תטען כי הנאשם החזיק בנשק לפני שירד מהרכב הנזכר בכתב האישום המתוקן.

2. כעת, לאחר שהוגשו תסקירי שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות שירות בעניינו של הנאשם, וכן הועלו טיעוני הצדדים לעונש, כל שנותר הוא לגזור את דינו של הנאשם.

כתב האישום המתוקן

3. ביום 16/07/2017, בשעה 03:35 לערך, ישב הנאשם יחד עם אחרים ברכב, באזור בניין המועצה בפרדיס. בשלב מסוים, יצא הנאשם מהרכב כשהוא נושא עמו תיק גב ובתוכו תת מקלע מאולתר מסוג "קרלו גוסטב", מחסנית תואמת מלאה בכדורים ו-18 כדורים נוספים בקוטר 9 מ"מ בתפזורת. תת המקלע הנ"ל הינו כלי שמסוגל לירות כדור שבכווחו להמית אדם והכדורים הנ"ל הינם תחמושת של כלי זה.

4. בהמשך לאמור לעיל, רץ הנאשם מהמקום והגיע סמוך למזנון "דלישז" בפרדיס. באותה עת, בקרבת מקום, עמד רכב מסוג פ'זו בצבע לבן, מ.ר. 2099271 (להלן: הרכב), ובו ישבו חדר חדר ואחמד מרעי. הנאשם התקרב אל הרכב והחל לשוחח עם יושביו, ובשלב מסוים התכופף והחביא את התיק מתחת לחלקו הקדמי של הרכב.

5. במעשיו הנ"ל נשא הנאשם או הוביל נשק בלא רשות על פי דין, להחזקתו, לנשיאתו או להובלתו.

תסקירי שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן שנערך ביום 29/04/2018, עולה כי הנאשם הוא כבן 22, רווק ללא ילדים. טרם מעצרו הוא התגורר בבית הוריו בפרדיס. הנאשם היה נתון במעצר בית בפיקוח אלקטרוני במשך כ-8 חודשים, תחילה בבית סביו בבקא אל גרביה ולאחר מכן בבית הוריו. הנאשם השלים 12 שנות לימוד וקיבל תעודת בגרות. בהמשך, לטענתו, החל ללמוד במכינה אקדמית באוניברסיטת אריאל, אך לא המשיך בלימודיו על רקע קשיים כלכליים. הנאשם סיפר, כי לאחר שסיים את לימודי התיכון, עבד כחצי שנה ברשת שיווק, במלונאות ובהמשך עבד במשך כחודשיים כטבח בבית חולים עד למעצרו.

7. הנאשם רואה בהוריו דמויות משמעותיות ומטיבות בחייו, מהם זכה ליחס מועדף על רקע מעמדו כבן בכור במשפחתו. הנאשם נשא, כבן בכור, באחריות לפרנסת משפחתו, יחד עם אמו, וזאת מגיל צעיר, בהינתן קשיי תפקוד של אביו. הוריו של הנאשם, לדבריו, לא תמיד הצליחו להציב גבולות להתנהגותו ובמיוחד עובר למעצרו, קיים הנאשם קשרים חברתיים עם גורמים שוליים, בניגוד לדעת אביו.

8. עברו הפלילי של הנאשם נקי. בהתייחס לעבירה שבפנינו, הודה הנאשם בביצועה, תוך שציין כי עובר לביצוע העבירה, שמה אלוהול במסגרת בילוי חברתי. כן ציין הנאשם בפני שירות המבחן, כי בעת שנסע ברכב של מכר לכיוון ביתו, הבחין בתיק שהכיל נשק והנהג שהבחין במשטרה, הנחה אותו לברוח עם התיק, וכך הוא עשה. הנאשם ביטא בפני שירות המבחן בווה וחרטה על ביצוע העבירה, אולם התקשה לשאת באחריות לגבי משמעות מעשיו והסיכון הטמון בהתנהלותו. הנאשם הציג את מעשיו כמעשים תמימים ונקט בעמדה השלכתית, בכך שטען כי נגרר לביצוע העבירה ע"י אחרים. עם זאת, ביטא הנאשם הכרה בהתנהלותו הבעייתית, הנעוצה בכך שמה אלוהול באופן מופרז וקיים קשרים חברתיים עם גורמים שוליים. הנאשם סיפר, כי החל לשנות אלוהול בגיל 20 בתדירות מזדמנת, אולם שלל תהליך התמכרות. לטענתו, מאז מעצרו, הוא נמנע משימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים, בודעו כי מדובר בהרגל הגובה מחיר אישי ומשפטי. אביו של הנאשם, הביע בפני שירות המבחן עמדה מגוננת כלפיו, בציין שגורמים חיצוניים הביאו למעורבות הנאשם בביצוע העבירה. ברם, מאידך, ביטא האב ביקורת על כך שהנאשם, אשר בעבר הצטיין בלימודיו והתנהל באופן אחראי, חרג מהגבולות שהציב לו.

9. שירות המבחן ציין בתסקירו הנ"ל, כי קיימים בעניינו של הנאשם גורמי סיכון רבים, בהיותו צעיר הנושא באחריות לפרנסה ולטיפול בבני משפחתו, נעדר בשלות, בעל זהות לא מגובשת ומתקשה בהפעלת שיקול דעת ובראיית השלכות הנובעות מהתנהגותו, תוך שהוא נוטה, במקרה של פגיעה, לתוקפנות ומתקשה להתמודד עם רגשות קשים. כן צוין כי קיים פער משמעותי בין האמור בכתב האישום לבין התייחסותו של הנאשם לעבירה וקיימת סבירות לכך שהנאשם סובל משימוש לרעה באלוהול.

10. במסגרת גורמי הסיכון מנה שירות המבחן את עברו הנקי של הנאשם, אשר ניהל עד למעצרו אורח חיים יציב ומתפקד הן במישור התעסוקתי והן במישור הלימודי. כן צוין, כי אף משפחתו של הנאשם מתאפיינת באורח חיים נורמטיבי ומבקר את חריגת הנאשם מגבולות החוק ואף הנאשם הורתע מתנאי מעצר הבית המגבילים בהם הוא נתון ושיתף פעולה במסגרת קבוצה של עצורי בית בשירות המבחן, הגם שמדובר בשלב התחלתי בלבד של טיפול.

11. שירות המבחן הביע בתסקירו הנ"ל התרשמות, לפיה הנאשם מצוי כיום בתקופה קריטית בחייו ובפרשת דרכים.

הנאשם מבטא, מחד גיסא, כמיהה לנהל אורח חיים נורמטיבי. אולם, מאידך גיסא, עולה אינדיקציה להתנהלות בעייתית מצדו עובר לביצוע העבירה.

12. לצורך בחינת האפשרויות השיקומיות בעניינו של הנאשם, ביקש שירות המבחן דחייה על מנת לשלב את הנאשם בהליך אבחון בתחום האלכוהול ולבחון את יכולתו להפיק תועלת מקשר טיפולי.

13. ביום 26/6/18 הוגש תסקיר נוסף, במסגרתו הועלתה בקשת שירות המבחן לדחיית מועד הדיון בעניינו של הנאשם בשלושה חודשים לצורך השלמת הליך האבחון בעניינו. בבקשה צוין, כי הנאשם המשיך, עד ליום 14/5/18, להשתתף בקבוצה טיפולית לעצורי בית במסגרת שירות המבחן, שאז סיים את הטיפול בקבוצה על רקע שילובו בהליך אבחון בעמותת אפש"ר. מהשתתפותו בקבוצה עולה, כי הנאשם "המשיך לשתף פעולה ולבטא נכונות להתבונן בהתנהלותו ולהשתלב בהליך טיפולי בתחום האלכוהול". ביום 28/5/18 השתתף הנאשם בהליך אבחון בעמותת אפש"ר, אולם הספיק להשתתף בשלושה מפגשים בלבד, זאת בשל אילוצים שאינם קשורים בו. דווח לשירות המבחן, כי הנאשם משתף פעולה בהתאם לשלב ההתחלתי של הליך האבחון בו הוא מצוי ומבטא נכונות לערוך מאמצים לשקם את חייו.

14. נוכח האמור לעיל, ולאור השלב ההתחלתי של האבחון, התקשה שירות המבחן להשלים את הערכת הסיכון בעניינו של הנאשם. לפיכך, ביקש שירות המבחן לדחות את מועד הדיון בשלושה חודשים נוספים.

15. מהתסקיר השלישי שהוגש ביום 24/10/18 עולה, כי שירות המבחן קיבל בעת האחרונה דיווח מגורמי הטיפול בעמותת אפש"ר, המלמד כי מאז שילובו של הנאשם במסגרתה, הוא מקפיד להגיע לפגישות באופן סדיר ועקבי, משתף בקשיים אותם הוא חווה על רקע מעצר הבית הממושך, וכן מבטא רצון ומוטיבציה ללמוד כיצד להימנע ממצבי סיכון. הנאשם סיפר, כי בעבר השימוש שלו באלכוהול הביאו למצבים של אובדן שליטה ואף להרעלת אלכוהול, כשלדבריו הוא נמנע משתיית אלכוהול מאז שנעצר. בשיחות עמו ביטא הנאשם הכרה בכך שהוא נוטה לריגושים וסיכונים, תוך רצון להיות אהוב על סביבתו, דבר שהביאו להתחבר לחברה בעייתית ולנהוג באופן אימפולסיבי מבלי לחשוב על השלכת העניין לעתיד. עוד צוין בתסקיר השלישי, כי במסגרת הטיפול מבטא הנאשם "יכולת להיפתח באופן הדרגתי" ונעזר בקרוביו על מנת להתמודד עם קשייו ולהתנתק מגורמים שוליים. בנוסף, מבטא הנאשם שאיפות לחזור ולנהל אורח חיים נורמטיבי. להערכת גורמי הטיפול, סובל הנאשם משימוש לרעה באלכוהול. מהמלצות העובדת הסוציאלית המטפלת בנאשם, עולה כי יש להמשיך בעניינו בהליך של טיפול פרטני לשם זיהוי מצבי סיכון, דפוסי התנהגות אימפולסיביים ופיתוח יכולת החשיבה לטווח רחוק.

16. בשיחה שקיים שירות המבחן עם הנאשם, ביטא הלה שביעות רצון מההליך הטיפולי בו הוא משתתף במסגרת עמותת אפש"ר, ובנוסף ביטא קושי נוכח התקופה הממושכת של למעלה משנה בא הוא נתון במעצר בית מלא. עוד צוין, כי הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן.

17. שירות המבחן התרשם מהיות הנאשם צעיר ללא רקע עברייני, אשר בעברו תפקוד תקין ויציב במסגרות השונות, אף כי טרם מעצרו ביטא התנהלות אימפולסיבית והתחברות לחברה שולית. שירות המבחן מעריך, כי מעורבותו

בביצוע העבירה תרמה להרתעתו ולנכונותו לבחון לעומק את התנהלותו שהובילה לביצוע העבירה. שירות המבחן הוסיף וציין, כי השתלבותו של הנאשם בהליכים הטיפולים שהוצעו לו תסייע לו להבין את המניעים שעמדו בבסיס התנהלותו בתקופה שקדמה לביצוע העבירה, וכן תסייע לו להימנע מצריכת אלכוהול ולרכוש כלים להתמודד עם קושי ללא אלכוהול.

18. שירות המבחן סבור, כי המשך טיפול בעמותת אפש"ר, תוך שילוב הנאשם במסגרת טיפולית במסגרת שירות המבחן, יסייעו בהפחתת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו. נוכח האמור לעיל, ממליץ שירות המבחן לבכר בעניינו של הנאשם את האפיק השיקומי ולהשית עליו צו מבחן לשם מעקב אחר ההליך הטיפולי הן בעמותת אפש"ר והן במסגרת שירות המבחן.

19. נוכח היות הנאשם צעיר בן 22, נעדר עבר פלילי, אשר לא נפתחו נגדו תיקי מב"ד חדשים, נרתם להליך טיפולי ומבטא רצון לערוך שינוי בהתנהלותו ולהימנע ממעורבות נוספת בפלילים, ממליץ שירות המבחן בתסקיר השלישי שלא למצות את הדין עם הנאשם ולהסתפק בתיק זה בתקופת מאסר בפועל שתרוצה בדרך של עבודות שירות שלא לתקופה המקסימלית, וזאת לצד צו מבחן למשך שנה וחצי. ביום 31/10/18 הוריתי על הגשת תסקיר נוסף, אשר ייתן דעתו לאופן השתלבותו של הנאשם בהליך הטיפולי בקבוצה הייעודית בנושא עבירות נשק, וזאת משהובהר לבית המשפט מיד לאחר הדיון הנ"ל מבקשה שהגיש שירות המבחן, כי החל מיום 1/11/18 עתיד הנאשם להשתתף מידי שבוע במשרדי שירות המבחן בעפולה בקבוצה טיפולית בנושא עבירות נשק, אשר עתידה להתקיים במסגרת של 20 מפגשים.

20. מהתסקיר העדכני שנערך ביום 12/12/2018, עולה כי הנאשם אכן השתלב בקבוצה טיפולית בתחום הנשק, שהחלה ביום 01/11/2018. הנאשם הגיע לכל המפגשים שהתקיימו עד כה (5 מפגשים). בשני המפגשים הראשונים חשש הנאשם לבטא עצמו, ובמפגשים הבאים, הוא ביטא חיבור למטרות הקבוצה ולצורך בהליך הטיפולי, תוך ביסוס אמון וביטחון בקבוצה. הנאשם הביע בפני שירות המבחן, בשיחה טלפונית, שביעות רצון מההליך הטיפולי בתחום הנשק בו הוא, כאמור, נוטל חלק, תוך שציין כי הוא לומד מהמנחה בקבוצה וממשתתפיה אודות הרקע למעורבות בעבירות נשק. לעניין זה ציין הנאשם כי מעורבותו בביצוע העבירה הייתה שלב נוסף בהתדרדרותו, שהחלה נוכח קיום "קשרים שוליים" וצריכת אלכוהול. אף עמותת "אפשר" ציינה בפני שירות המבחן, כי הנאשם מגיע למפגשים באופן עקבי וסדיר, החל מקליטתו בעמותה ביום 28/05/2018. הנאשם מבטא מודעות לגורמי הסיכון בסביבת מגוריו ומבין כיום שגטייתו לחפש ריגושים וסיכונים, לצד רצונו להיות אהוב ומוערך ע"י הסביבה, עמדו ברקע להתדרדרותו. הנאשם שואף כיום לערכים שהונחלו לו ע"י הוריו המעודדים להשקעה בלימודים, לתפקוד תעסוקתי יציב ולשמירה על אורח חיים נורמטיבי. הנאשם מסתייע בבני משפחתו לצורך התנתקות מגורמים מסכנים בסביבת מגוריו ושואף להתקדם מבחינה אישית ומקצועית.

21. מהמלצת גורמי הטיפול עולה החשיבות לכך שהנאשם ימשיך בהליך הטיפולי בו הוא נתון. מהתסקיר העדכני עולה, כי התנהלות הנאשם בקבוצה הטיפולית בתחום הנשק מבטאת אחריות ושיתוף פעולה אף שמדובר בשלב התחלתי של הטיפול, והשתתפותו בטיפול בעמותת "אפשר" מבטאת היענות והתמדה בהליך הטיפולי במשך כחצי שנה. בסיכומי של דבר, מעריך שירות המבחן כי השתלבות הנאשם במישור הטיפולי תסייע בהפחתת סיכוי להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו וסבור כי ישנה חשיבות לאפשר לו להשתתף בהליכים הטיפולים הנ"ל באמצעות הטלת צו מבחן

למשך שנה. נוכח עברו הנקי של הנאשם, העובדה שלא נפתחו נגדו תיקים נוספים במשטרה ושאיפתו לנהל אורח חיים נורמטיבי, כמו גם השתלבותו בהליכים הטיפוליים, ממליץ שירות המבחן להשית על הנאשם, כאמור, צו מבחן לתקופה של שנה לצד מאסר בעבודות שירות המהווה ענישה מוחשית והרתעתית. להערכת שירות המבחן, הענישה הנ"ל לצד צו המבחן מגלמים בחובם סיכוי של ממש לשיקום הנאשם.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

22. ב"כ המאשימה הבהירה בדיון בפניי ביום 31/10/18 כי עברו של הנאשם נקי. כמו כן הגישה ב"כ המאשימה תמונות של כלי הנשק אותו נשא הנאשם, לצד המחסנית והכדורים (1/ט).

23. ב"כ המאשימה הוסיפה וציינה כי הנאשם בן 22 ואת תקופת מעצרו בגין תיק זה מיום 16/7/17 עד ליום 28/8/17, שאז נעצר באיזוק אלקטרוני ובתאריך 26/7/18, בוטל האיזוק.

24. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה לעונש לעובדות כתב האישום המתוקן ולהוראת החיקוק, תוך שציינה כי על בית המשפט להתחשב בקביעת מתחם העונש ההולם בערך החברתי שנפגע, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. נטען כי במקרה זה נפגעים מספר ערכים מוגנים וביניהם הזכות לחיים ולשלמות הגוף, שלום הציבור ושלטון החוק.

25. כן נטען כי בית המשפט העליון נתן בפסיקתו דעתו להשלכות הרוות האסון הנובעות מעבירות הנשק והסיכון הגלום בהם, כמו גם זמינות כלי הנשק העוברים אם לידיים עברייניות פליליות ואם לידי מפגעים, דבר התורם להגדלת מעגל האלימות ולתוצאות קשות. נטען כי נשיאת נשק חם ורב עוצמה שלא כדיון, גם אם על ידי מי שאינו עבריין, מקרבת את הסיכון לאלימות קשה עד קטלנית. עוד נטען כי יש להילחם מלחמת חורמה ב"מכת המדינה" הקשורה בהחזקת כלי נשק באופן בלתי חוקי, וזאת בדרך של ענישה משמעותית. צוין לגבי הנשק שבפנינו כי מדובר בנשק שאינו קטן ונושא אופי התקפי, וכן כי נשיאת הנשק התבצעה באזור מגורים לפנות בוקר, תוך שבנוסף נעשה ניסיון להחביא את הנשק שנמצא עם תחמושת מתאימה בהיקף רב. הוטעם כי כל הנתונים הנ"ל מעצימים את הסיכון הגלום בביצוע העבירה.

26. ב"כ המאשימה הגישה מספר פסקי דין להמחשת עמדתה לעונש של המאשימה בתיק זה (2/ט). כאן יוער כי הדין עם הסנגור המלומד, בטיעונו בפניי, לפיו אין הנדון דומה לראיה. ודוק, הפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה כללה פסק דין שהתייחס לנאשם בעל עבר מכביד, אשר ריצה מאסרים בפועל של ממש, וכן שני פסקי דין נוספים שנסיבותיהם חמורות מנסיבותיו של תיק זה, וזאת כפי שנטען ובצדק על ידי הסנגור.

27. ב"כ המאשימה ציינה כי המאשימה סבורה שמתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין שנתיים וחצי מאסר בפועל ל- חמש שנות מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה של מאסר מותנה וקנס. בהתייחס לתסקיר שירות המבחן, טענה ב"כ

המאשימה כי העובדה שנאשם לוקח חלק בהליך טיפולי היא אמנם מבורכת, אך המלצת שירות המבחן אינה מחליפה את שיקול דעת בית המשפט, המאזן בין מכלול השיקולים, לרבות חומרת העבירה. כן נטען ע"י המאשימה, בטיעוניה לעונש, כי ההתמכרות לאלכוהול של הנאשם אינה רלוונטית בענייננו לנשיאת הנשק, תוך ניסיון להחביאו, ואף אם יגמל הנאשם מאלכוהול, לא ברורה הזיקה בין עובדה זו להימנעות מביצוע עבירות על ידו בעתיד.

28. בסיכומו של דבר, ביקשה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש במחצית הראשונה של מתחם העונש ההולם הנ"ל, וזאת בהינתן עברו הנקי וגילו הצעיר. בדיון בפניי ביום 16/12/2018 שבה באת כוח המאשימה על עמדתה העונשית הנ"ל, תוך שהתנגדה להפניית הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות.

29. ב"כ הנאשם, בטיעונו לעונש בדיון הנ"ל, ביקש כי בית המשפט יאמץ את המלצות שירות המבחן וישית על הנאשם מאסר לתקופה קצרה בעבודות שירות וצו מבחן. נטען, כי הנאשם היה נתון במעצר של ממש בגין תיק זה במשך תקופה של כחודש וחצי ולאחר מכן היה עצור באיזוק אלקטרוני במשך 11 חודשים. כן נטען כי מאז ביטול האיזוק האלקטרוני ביום 26/7/18, נתון הנאשם במעצר בית מלא, למעט 4 שעות ביום של "חלון התאוררות". ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם הקפיד לקיים את תנאי שחרורו במלואם וכי הוא ראוי לאמון שניתן בו.

30. עוד נטען על ידי הסנגור, כי הנאשם שולב בהליך טיפולי כבר במסגרת צו פיקוח מעצרים, בששת החודשים הראשונים לאחר שחרורו, ובשלב מאוחר יותר של ההליך שולב הנאשם בעמותת אפש"ר וגם בשירות המבחן הוא נטל חלק בקבוצות טיפוליות. הסנגור הדגיש את הסכמת המאשימה שלא לטעון כי הנאשם החזיק בנשק לפני ירידתו מהרכב, תוך שטען כי המדובר בעובדה מהותית המשליכה על אחריות הנאשם בביצוע העבירה ועל חלקו השולי בביצועה, שכן לנאשם מיוחסת נשיאת נשק רק בשלב הירידה מהרכב, היינו לפרק זמן קצר ביותר.

31. הסנגור הגיש פסיקה להמחשת עמדתה לעונש של ההגנה בתיק זה (נ/1-3), תוך שהדגיש את גזר הדין שניתן בת"פ 41276-06-17 על ידי בית משפט זה (כב' השופט ליפשיץ). בגזר הדין הנ"ל (נ/1) הושתו על שני הנאשמים עונשי מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות אף שדובר בנאשמים שמעבר לנשיאת הנשק, עשו בו שימוש תוך שירו כדורים. כן צוין, כי בגזר הדין הנ"ל דובר בנשיאת נשק מסוג דומה לנשק שבפנינו לפרק זמן קצר, דבר שהצדיק באותו מקרה סטייה של בית המשפט ממתחם העונש ההולם, וזאת אף שאחד מהנאשמים היה בעל משמעותי עבר בתחום התעבורה, בניגוד לנאשם שבפנינו שעברו הפלילי והתעבורתי - נקי.

32. הסנגור הוסיף והפנה, בטיעונו לעונש, לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, תוך שציין את נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם ואת העובדה שהנאשם לקח אחריות מלאה והביע חרטה. הסנגור הדגיש את התרשמות שירות המבחן, כי סיכויי השיקום של הנאשם גבוהים, וכן את העובדה שהנאשם שיתף פעולה באופן מלא בעמותת אפש"ר ומבטא רצון ומוטיבציה לניצול ההזדמנות הטיפולית שמונחת בפניו. הסנגור הבהיר כי הנאשם מסכים לכך שיוטל עליו צו מבחן לתקופה ארוכה יותר, וכן טען כי באסופת הפסיקה נ/2 הושתו על אותם נאשמים בגין עבירות של נשיאת תת מקלע ועבירות נוספות מאסר בפועל בעבודות שירות, תוך שבית המשפט ציין באותם תיקים כי יש בצו המבחן כדי להבטיח את האפשרות שהנאשם יישפט מחדש אם יפר את הצו.

33. בסיכומי של דבר, ביקש הסנגור לאמץ, כאמור, את המלצת שירות המבחן. בדיון בפניי ביום 16/12/2018 הפנה הסנגור לאמור בתסקיר העדכני, המלמד על השתלבותו של הנאשם גם בהליך הטיפול בתחום הנשק. הסנגור טען כי מדובר בתסקיר חיובי וכי עד כה נטל הנאשם חלק ב-6 מפגשים במסגרת הקבוצה הטיפולית בתחום הנשק, וזאת לצד השתלבותו העקבית והטובה בעמותת "אפשר". לפיכך, שב הסנגור על בקשתו הנ"ל לאמץ את המלצת שירות המבחן, תוך שהותיר לשיקול דעת בית המשפט את תקופת המבחן שתושט על הנאשם.

דבר הנאשם

34. הנאשם, בדברו בפני בית המשפט אמר את הדברים הבאים: "אני יודע שאני טעיתי, אני חושב שמגיע לי עוד צ'אנס כדי להתקדם בחיים ומבטיח לא לעשות את זה עוד פעם".

דיון והכרעה

35. תיקון מס' 113 מתווה את העיקרון המנחה כיום את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם, שהינו, לפי סעיף 40ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראו: ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40ג לחוק העונשין קובע, כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40ט לחוק העונשין.

36. הערך המוגן הנפגע כתוצאה מביצוע העבירה בתיק זה שעניינה, כאמור, נשיאת נשק שלא כדין, הוא שלום הציבור ובטחונו. "עבירות בנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולבטחונו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא כדין, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד" (ע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל (25.6.2013)). לחובת הנאשם, יצוין כי עסקינן בנשיאה על-ידו בתיק גב של תת מקלע מאולתר מסוג "קרלו גוסטב", מחסנית תואמת מלאה בכדורים ו-18 כדורים נוספים בקוטר 9 מ"מ בתפזורת, דבר הממחיש את פוטנציאל המסוכנות הרב הטמון בנשק שבפנינו, מה גם שידוע כי ניתן לירות בנשק זה במצב אוטומטי. לגבי נשק מסוג זה עולה מפסק הדין שניתן בע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן (19/1/14), כי "מדובר בנשק התקפי שבכוחו לגרום להרג ללא הבחנה. פוטנציאל הסיכון הגלום בו הוא אפוא גבוה, לא כל שכן משנרכש והוחזק לצד תחמושת מתאימה".

37. דבריה הבאים של כב' השופטת ארבל שנאמרו בע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (19.01.14) ממחישים את המסוכנות הפוטנציאלית לשלום הציבור ובטחונו, הטמונה בעבירות נשק:

"..עבירות המבוצעות בנשק - לרבות רכישה, החזקה ונשיאת נשק - טומנות בחובן פוטנציאל סיכון הרסני לפגיעה בשלום הציבור ובטחונו. החשש הוא כי נשק המוחזק שלא כדין ישמש לפעילות עבריינית העלולה להביא לפגיעה ואף לקיפוח חייהם של אזרחים תמימים. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו. ודוק: הסיכון שנשקף לשלום הציבור צריך להילקח בחשבון על-ידי כל מי שמחזיק בידו נשק שלא כדין - גם אם אינו מחזיק בו

למטרת ביצוען של עבירות אחרות. עצם החזקת נשק בעל פוטנציאל קטילה מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות טומן בחובו סיכון, באשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתה לעשות בו שימוש, ולו ברגעי לחץ ופחד..".

38. כמו כן, אביא את דבריו הבאים של כב' השופט י' עמית בע"פ 2398/14 אלהזיל נ' מדינת ישראל (8.7.14), המדגישים את מגמת ההחמרה בענישה בעבירות נשק, שהינן עבירות המגלמות בחובן סכנה של ממש לביטחון הציבור:

"..אחזור ואדגיש את מדיניות ההחמרה בעבירות נשק, שבאה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין של בית משפט זה בשנים האחרונות (ראו, לדוגמה, ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (19.1.2014)). לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

39. עם זאת, לטובת הנאשם, במסגרת סקירת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אציין כי מתמונת העובדות העולה מכתב האישום המתוקן עולה, כי הנאשם נשא נשיאה קצרה את תיק הגב ובתוכו הנשק, המחסנית והכדורים, מה גם שהמאשימה, כאמור, אינה טוענת, כי הנאשם החזיק בנשק עובר לירידתו מהרכב. אם כך, נשיאת הנשק, עפ"י כתב האישום המתוקן, באה לידי ביטוי בפרק זמן קצר יחסית, מאז שיצא הנאשם מהרכב ועד שהחביא את תיק הגב מתחת לחלקו הקדמי של רכב מסוג פז'ו בו ישבו הבחורים עמם שוחח.

40. במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה של נשיאת נשק אביא את הפסיקה הבאה:

· בת"פ (מחוזי נצרת) 35007-04-13 מדינת ישראל נ' איסלאם עזאזיה (08/01/15) עסקין בנאשם, "בגיר צעיר", שהורשע, מכוח הודאתו בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של החזקת ונשיאת נשק שלא כדין, לאחר שנשא אקדח טעון על רקע סכסוך. הושת על הנאשם הנ"ל עונש של מאסר בפועל למשך 9 חודשים, רכיבי ענישה של מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ₪, תוך קביעת מתחם עונש הולם שנע בין 7 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

· בת"פ (מחוזי חיפה) 31862-05-13 מ"י נ' מוחמד מחאמיד (1/10/13) הוטל על נאשם צעיר, בן פחות מ-21, עונש של 21 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של נשיאת נשק (אקדח) שלא כדין בצד עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו כדין.

· בת"פ (מחוזי חיפה) 3451-02-14 מדינת ישראל נ' עבד אלעאל (23/9/14) הושת על נאשם בן 21 בעל עבר נקי שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירות של נשיאת והחזקת נשק (תת מקלע מאולתר ובתוכו מחסנית וכדורים), בצד עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו כדין, עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, וכן ענישה נלווית.

· בת"פ 17520-03-14 מדינת ישראל נ' אבו אלהווה (31/12/14) גזר בית המשפט המחוזי בירושלים על הנאשם עונש שעיקרו מאסר בפועל בן 20 חודשים לריצוי בפועל, בגין ביצוע של עבירה שעניינה הובלת נשק (תת מקלע מאולתר).

· בת"פ (מחוזי באר שבע) 4338-04-13 מדינת ישראל נ' אביעוז (11/12/16) הושת על נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תגרה ובעבירות של נשיאת והובלת נשק - עונש של 14 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית. במקרה הנ"ל דובר בנאשם שנשא במכנסיו מאחור אקדח מסוג ברטה, טעון במחסנית מלאה בכדורים ודרך בכדור בבית הבליעה ובכיס מכנסיו של אותו נאשם נמצאה מחסנית נוספת, מלאה בכדורים.

· בת.פ. 31034-06-17 (מחוזי חיפה) מדינת ישראל נ' מסרי (17/4/18) הושת על נאשם בעל עבר נקי, שהורשע, מכוח הודאתו, בביצוע עבירה שעניינה נשיאת נשק מסוג תת-מקלע מאולתר ובתוכו מחסנית ובה כדור אחד, באזור מגורים, עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה של מאסר מותנה וקנס בסך 3,000 ₪.

41. לאחר שבחנתי, כאמור, את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה של נשיאת נשק שלא כדין, את נסיבות ביצוע העבירה וכן נתתי דעתי למדיניות הענישה הנהוגה, הגעתי לכלל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 12 חודשי מאסר בפועל ל-36 חודשי מאסר בפועל, וזאת לצד רכיב ענישה של מאסר מותנה.

42. ממקרא תסקירי שירות המבחן, אשר הוגשו בעניינו של הנאשם בתיק זה, עולה כי הנאשם תפקד בעבר באורח תקין ונורמטיבי. אולם, לפני מעצרו הוא התנהל בדרך אימפולסיבית, שבה אלכוהול והתחבר לחברה שולית. מעורבותו של הנאשם הצעיר בביצוע העבירה וההליך המשפטי תרמו להתרעתו ולנכונותו לבחון לעומק את התנהלותו. הנאשם משתף פעולה באופן סדיר ועקבי במסגרת ההליך הטיפולי בעמותת אפש"ר במשך תקופה לא מבוטלת, והוא אף משתף פעולה בקבוצה הטיפולית הנוספת בתחום הנשק, במסגרת שירות המבחן שהחלה, כאמור, ביום 1/11/18, תוך שהוא מגיע למפגשים באופן עקבי וסדיר, ומבטא בהם מודעות לגורמי הסיכון שהביאו אותו לביצוע עבירת הנשק, זאת לצד שאיפה לנהל אורח חיים נורמטיבי. ההליכים הטיפולים הנ"ל יפחיתו, להערכת שירות המבחן, את הסיכון שהנאשם ישוב ויפר את החוק, מה גם שהוא נעזר במשפחתו שאינה עבריינית להתמודד עם קשייו ולהתרחק מגורמים שוליים בחברה. הנאשם לוקח אחריות על מעשיו ואף מביע חרטה, דבר הבא לידי ביטוי הן בתסקירים והן בדבריו הנ"ל בפניי. תמונת מצב זו ממחישה קיומו של סיכוי של ממש לכך שהנאשם ישתקם ויסור מדרך הפשע ומהתחברות לחברה עבריינית. כאן ראוי לציין, כי שילובו של הנאשם בחברה הנורמטיבית משרתת לא רק את אינטרס הנאשם, כי אם גם את האינטרס הציבורי לבל ימעד שוב.

43. אי לכך, מן הראוי לחרוג, לידי, בתיק זה ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום, זאת מכוח סעיף 40 ד(א) לחוק העונשין, הקובע, כהאי לישנא: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של

הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

44. אינני מתעלמת מחומרת העבירה שבפנינו. אולם, בד בבד אני בדעה כי ניתן בתיק זה להעניק לשיקולי השיקום משקל גדול מזה הניתן לשיקולי הגמול וההרתעה, בין היתר, בהתחשב בכך שעסקינן, עפ"י כתב האישום המתוקן, בנשיאת הנשק ע"י הנאשם לפרק זמן קצר, מבלי שנעשה בו שימוש. כן אוסיף כי מדובר במעידה חד-פעמית של הנאשם, אשר עברו, הן הפלילי והן התעבורתי, נקי ללא רבב. כמו כן, מקפיד הנאשם, כאמור, למלא אחר התנאים המגבילים בהם הוא נתון מזה תקופה ממושכת. זאת ועוד, לא נפתחו נגדו במהלך תקופה זו, תיקים נוספים במשטרת ישראל. בנקודה זו אפנה לגזר הדין שניתן בבית משפט זה ע"י כב' השופט ליפשיץ בת.פ. 41276-06-17 מדינת ישראל נ' ג'בארין ואח' (17/7/18) (להלן: עניין ג'בארין) (ראו נ/1). בעניין ג'בארין הורשעו שני הנאשמים, מכוח הודאתם, בעבירה שעניינה נשיאת נשק ותחמושת. השניים נשאו באזור מיוער נשק מסוג קרל גוסטב ומחסנית תואמת, תוך שנאשם 1 החזיק בכיסו 12 כדורי 9 מ"מ. יתרה מכך, אותם נאשמים גם ירו בנשק במקום בו שהו. בית המשפט ביכר בתיק הנ"ל את הפן השיקומי, בין היתר, בהתחשב בכך שנשיאת הנשק יוחסה לנאשמים רק לגבי שהייתם בשטח המיוער ולא נטען ע"י המאשימה כי הם הביאו את הנשק למקום. בסופו של דבר, אימץ בית המשפט את המלצות שירות המבחן והשית בתיק הנ"ל על כל אחד מהנאשמים עונש של מאסר בפועל בעבודות שרות, מאסרים על תנאי וצו מבחן.

ומהתם להכא: אף בתיק זה בו גם עסקינן, עפ"י הנתען, בנשיאה קצרה של הנשק, מן הראוי, בנסיבות שבפנינו המלמדות על סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, לסטות ממתחם העונש ההולם. שליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריאח עלולה להביא חלילה להשתלבותו במעגל הפשיעה, דבר אינו עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי כי הנאשם הצעיר ישקם את חייו ויפתח דף חדש שיביא לשילובו בחברה הנורמטיבית.

45. נוכח הסיכוי הממשי לשיקום הנאשם, ובהתחשב בכך שהנאשם בעל העבר הנקי היה נתון כחודש וחצי במעצר של ממש לראשונה בחייו, כמו גם במעצר באיזוק אלקטרוני למשך תקופה של 11 חודשים, ואף במעצר בית כמעט מלא עד כה, וכן בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם העולות מהתסקירים ובהודאתו בהזדמנות הראשונה שחסכה את העדת עדי התביעה ומזמנו היקר של בית המשפט, הרי שיש מקום בתיק זה לתת לנאשם הזדמנות לשיקום ולסטות ממתחם העונש ההולם לקולא מטעמים של שיקום. אי לכך, יושת על הנאשם בתיק זה עונש של 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שרות, כאמור בחוות דעת הממונה על עבודות שרות, וזאת לצד רכיב ענישה משמעותי של מאסר על תנאי וצו מבחן לתקופה המרבית של שלוש שנים.

46. בסיכומי של דבר, אני דנה את הנאשם, כדלקמן:

א. למאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים. המאסר הנ"ל ירוצה על ידי הנאשם בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות, היינו במרכז בריאות הנפש בטירת הכרמל.

הנאשם יתייצב ביום 4/2/19 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה, בתאריך תחילת עבודות השירות, ביחידת עבודות שירות, מפקדת צפון, בכתובת דרך הציונות 14 טבריה.

הנאשם מזהר בזה, לבקשת הממונה על עבודות השירות, כי נאסר עליו לשתות אלכוהול במסגרת עבודות השרות או להגיע בגילופין לעבודה, דבר העשוי להוות עילה להפסקה מנהלית של עבודות השרות ולריצוי העונש

במאסר של ממש. הנאשם מוזהר בזה, בנוסף, לבקשת הממונה על עבודות שרות, כי עסקינן בתנאי העסקה קפדניים במסגרת עבודות השירות, וכי הפרת תנאים אלה עלולה להוביל להפסקת עבודות השירות ולריצוי העונש במאסר של ממש.

ב. למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע לפי סעיף 144 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

ג. למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה מסוג עוון לפי סעיף 144 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

ד. אני מורה על הטלת צו מבחן על הנאשם לתקופה של שלוש שנים, לשם פיקוח שרות המבחן אחר ההליך הטיפולי בו נתון הנאשם בעמותת אפש"ר ובמסגרת שרות המבחן (קבוצה טיפולית בנושא עבירות נשק).

הנאשם מוזהר בזה, כי במידה שלא יעמוד בתנאי צו המבחן או יבצע עבירה נוספת בתקופת הצו והצו יופקע, אזי הוא יהא צפוי לגזירת דינו מחדש, לחומרה.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשרות המבחן ולממונה על עבודות שרות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום 6/1/19 כ"ט טבת תשע"ח, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד אדם סרי, ב"כ הנאשם עו"ד בויראת והנאשם בעצמו.